

„CIVILNA ZAŠTITA“

Emina Mihajlović

Civilna zaštita u Srbiji, posle više od dve decenije, organizovana je, u skladu sa Zakonom o vanrednim situacijama, u okviru Sektora MUP-a za vanredne situacije.

Zakonom o vanrednim situacijama, civilna zastita je ponovo vraćena u nadležnost lokalnih samouprava, ali je takođe i pod ingerencijom Sektora MUP-a za vanredne situacije.

Po zakonu, civilna zaštita je deo sistema zaštite i spasavanja i podrazumeva dopunske snage u dva vida: jedinice civilne zaštite i ovlašćena i osposobljena pravna lica koja imaju određene kapacitete za pružanje pomoći u slučaju elementarnih nepogoda i tehničkih akcidenata.

O reorganizaciji Sektora za vanredne situacije dosta se govori i piše. Bez obzira na reorganizaciju Sektora ovde će se govoriti o osnovnom zadatku Civilne zaštite, o evakuaciji i spasavanju stanovništva pri elementarnim nepogodama i tehničko - tehnološkim nesrećama.

Obeležavanje Svetskog dana civilne zaštite ustanovljeno je 1990. godine, odlukom Generalne skupštine Međunarodne organizacije civilne zaštite.

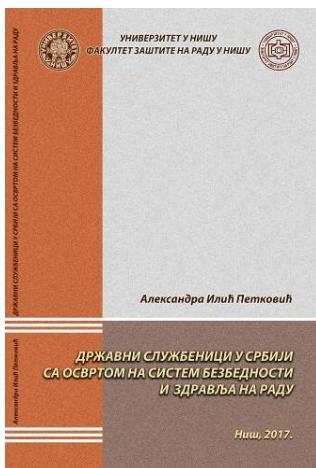
Prema međunarodnim standardima, koji se poštuju u Srbiji, civilna zaštita predstavlja organizovan odgovor države na opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo, materijalna dobra i životnu sredinu. Civilna zaštita, prema definiciji, predstavlja i celovit sistem i najširi oblik organizovanja, pripremanja i učešća stanovništva u humanitarnim aktivnostima i zadacima zaštite i spasavanja.

U većini preduzeća koja su uradila plan evakuacije i spasavanja nisu adekvatno osposobljene ni uvežbane osobe koje će sprovoditi evakuaciju i spasavanje, uglavnom zbog nedostatka programa osposobljavanja i adekvatne literature za osposobljavanje.

Zbog uočenog problema u sprovođenju osposobljavanja za evakuaciju i spasavanje potrebno je obraditi i učiniti dostupnom svima odgovarajuću obrazovnu literaturu, a posebno osobama koje su određene za sprovođenje ovih aktivnosti.

Izrada programa osposobljavanja, priređivanje potrebne literature i na kraju osposobljavanje i praktično uvežbavanje evakuacije i spasavanja doprinelo bi da odgovorne osobe prepoznaju potencijalne opasnosti i sprovedu odgovarajuće mere zaštite. Ovakav način bi sigurno umanjio moguće posledice udesnih događaja.

BOOK REVIEW / PRIKAZ KNJIGE



„DRŽAVNI SLUŽBENICI U SRBIJI SA OSVRTOM NA SISTEM BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU“

Aleksandra Ilić Petković

Državna uprava je područje koje predstavlja bitnu komponentu jedne države i njenog uređenja. U državnoj upravi radi veliki broj zaposlenih među kojima se mnogi smatraju upravnim kadrovima. Značaj upravnih kadrova u savremenom svetu sve više raste. Kvalitet rada uprave zavisi od ukupnog znanja ljudi koji je sačinjavaju. U organima državne uprave rade određena lica koja obavljaju različite poslove, od najjednostavnijih do naj složenijih, kao što su rukovodeći poslovi. Izuzimajući rukovodeće kadrove, najvažniji među njima su državni službenici. Njihov položaj, kako društveni, tako i pravni, predmet je interesovanja autora, a taj položaj je utoliko kompleksniji što se formira u uslovima izmenjenih društvenih okolnosti u Republici Srbiji koja se smatra društvom u tranziciji.

Obavljanje poslova u upravi je odgovoran i značajan zadatak, jer se komunicira sa građanima i istovremeno štiti javni interes. Iz značaja obavljanja upravne delatnosti proističe da državni službenici moraju posedovati visoko izražene stručne i moralne kvalitete za obavljanje upravnih poslova. Pored visokog nivoa profesionalnosti, potreban je korektan odnos prema strankama, efikasno i zakonito odlučivanje, nepristrasno vođenje postupka i donošenje odluka nezavisno od političke pripadnosti državnog službenika, a posebno je značajna nepodmitljivost i imunost na korupciju. Dakle, zahteva se velika odgovornost u izvršavanju poslova, a ne sme se zanemariti ni primena etičkog kodeksa u njihovom radu.

Posebnost pravnog uređenja položaja državnih službenika donekle se sastoji od privilegovanja njihovog položaja u odnosu na položaj zaposlenih u privatnom sektoru. U izvesnom smislu oni imaju privilegovani status, jer su im pružene određene povlastice: odgovarajući uslovi rada, sigurna plata iz javnih sredstava (budžeta), garantovana i srazmerno celovita pravna zaštita, itd. Međutim, njima se nalaže ograničenja koja ne postoje u privatnom sektoru i koja proizilaze bilo iz njihovog položaja, bilo iz njihovih poslova. Vršeći upravnu delatnost uprava mora obezbediti pravnu sigurnost svih pravnih i fizičkih lica, jednakost postupanja prema njima, objektivnost i nepristrasnost u izvršavanju svojih zadataka, a sve to bez unošenja političkih elemenata u svoj rad. Tako, u ograničenja službenika spadaju odredbe o sprečavanju sukoba interesa, antikorupcijska pravila, pravila o ograničenju dodatnog rada, zabrana osnivanja privrednih društava, javnih službi i bavljenja preduzetništvom.

U monografiji je izvršena analiza pravnog položaja državnih službenika u Republici Srbiji. Cilj ove analize bio je sagledavanje njihovog radno-pravnog položaja u aktuelnim uslovima i prema aktuelnoj pravnoj regulativi, uz ideju da se daju neki predlozi za njegovo unapređenje i podizanje kvaliteta rada samih državnih službenika, a u konačnom, i kvaliteta rada državne uprave i zadovoljstva građana njenim radom. Poseban osvrt dat je na sistem bezbednosti i zdravlja na radu. Motiv za to je sve veća potreba za što kvalitetnijom i potpunijom zaštitom fizičkog, psihičkog i moralnog integriteta zaposlenih uopšte, a naročito zaposlenih u državnoj upravi. Zbog specifičnog karaktera poslova koje državni službenici obavljaju, bio je izazov proučiti da li propisi Republike Srbije koji čine nacionalni pravni okvir bezbednosti i zdravlja na radu na bilo koji način prepoznaju ovu kategoriju zaposlenih i izdvajaju neka pravna rešenja koja bi se odnosila na bezbednost i zdravlje na radu isključivo državnih službenika.

Koncepcionalni i sadržajno ova monografija može biti od koristi svima koji se bave službeničkim pravom u najširem smislu reči. Ona može koristiti naučnim i stručnim radnicima koji se bave službeničkim pravom i pravnim aspektima bezbednosti i zdravlja na radu, kao i licima koja su zaposlena u državnoj upravi. Samim državnim službenicima može biti od direktne pomoći da sveobuhvatno sagledaju svoj radno-pravni položaj i motivisati ih da se u većoj meri zainteresuju za svoju bezbednost i zdravlje na radu.